

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

Pro definitivní určení stáří bude třeba datovat další vzorky, konkrétně vzorky uhlíků a přepálených kostí z prozkoumané čocky.

Lokalita je situována v prostoru, který je intenzivně porušen gravitačními pohyby svrchních vrstev mladokvartérních sedimentů. Je jisté, že nálezy byly přemístěny svahovými procesy z prostoru výše ve svahu, kde lze očekávat možný relikt další (zřejmě původní) lokality, i když ani tento se nemusel zachovat. Pouze v jedné části lokality byl zdokumentován souvislejší horizont s nálezy (označen jako čocka a uložen separátně). V případě ostatních koncentrací nálezů je třeba vzít v úvahu možnost promíchání materiálů z různých období mladého paleolitu, protože ke gravitační resedimentaci podle geologické situace zřejmě došlo až v pozdním glaciálu nebo na počátku holocénu. Z tohoto důvodu můžeme na této sekundární lokalitě teoreticky předpokládat nehomogenní soubor zahrnující nálezy od aurignacienu až po epigravettien. Z tohoto důvodu je materiál z jednotlivých úseků lokality a jednotlivých stratigrafických horizontů důsledně oddělován. K ověření otázky homogenity souboru a jeho (jejich) chronologického postavení bude nutné se v rámci pokračujícího výzkumu lokality zaměřit na hledání případné primární pozice lokality či lokalit, které předpokládáme výše ve svahu. Areál cihelny se jeví jako velmi perspektivní pro další výzkumy, a proto je nutné provádět nepřetržitý dohled v průběhu budoucí těžby (cihelna se má v následujících letech významně rozšířit jižním směrem).

Záchranný výzkum proběhl a příspěvek vznikl díky grantu GAČR 404-05-0305.

Petr Škrdla, Miriam Nýltová Fišáková, Daniel Nýlt

Posudek 1. Komentář J. van der Plichta k datu.

GrA-28280 Napajedla-Brickyard 32330 ± 900 BP

Unfortunately, this sample did not contain any collagen, however, the residue was dateable. This was an extremely small sample, even for AMS, and had to be "diluted".

It is not surprising that the resulting age is older than expected. It is possible that we actually dated the soil material instead.

J. van der Plicht

Literatura

- Škrdla, P. 2004: Pohořelice (okr. Zlín). *Přehled výzkumů* 45, 112–114.
- Škrdla, P. 2005: *The Upper Paleolithic on the Middle Course of the Morava River*. Dolnověstonické studie 13. Brno: AÚ AV ČR.
- Škrdla, P., Nýltová Fišáková, M., Nýlt, D. 2005: Napajedla (okr. Zlín). *Přehled výzkumů* 46, 198–201.

Resumé

We continued in rescue works within the Napajedla-brickyard site during the summer and autumn of 2005. We carried out two excavations: first, in the vicinity of the 2004 trench (Škrdla – Nýltová Fišáková 2004; Škrdla – Nýltová Fišáková – Nýlt 2005), and the second, some 15–20 m upslope, where we documented a lens of down-

slope redeposited cultural layer including charcoal, charred bone microfragments, and stone artifacts. The collection of artifacts consists of Aurignacian implements (carinated scrapers, a steeply retouched blade, Aurignacian bladelets), which can be classified as Aurignacian or, possibly, as Epigravettian. The date obtained from the mammoth tusk from the 2004 excavation cannot be assumed to be relevant for the whole collection; therefore we prepared two additional samples (charred bone and charcoal samples) in order to determine the antiquity of this site more precisely.

NUZÍŘOV (okr. Brno-venkov)

Nuzířov II, „V Brabince“. Paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum.

V rámci ověřování poloh paleolitických lokalit v oblasti Kuřim – Tišnov – Černá hora se podařilo potvrdit polohu méně známé lokality Nuzířov II „V Brabince“, ze které pochází několik patinovaných úštěpů (Klíma 1962a, 21; Oliva – Doležel 1985, 18; Oliva 1989, 20). Povrchovým průzkumem malého políčka na jižní straně silnice Nuzířov-Lipůvka (obr. 20) jsme našli patinovaný úštěp (JTSK 601660.1 1144918.4), který jistě souvisí se staršími nálezy (obr. 21).

Práce byla podporována institucionálním vědeckým záměrem č. MK00009486202 a projektem GAČR č. 404/03/0157.

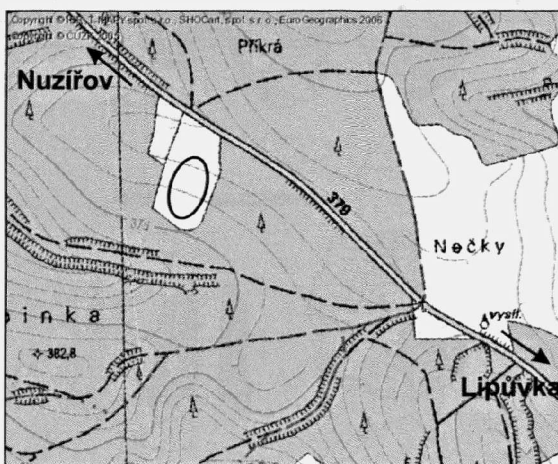
Petr Neruda, Zdenka Nerudová

Literatura

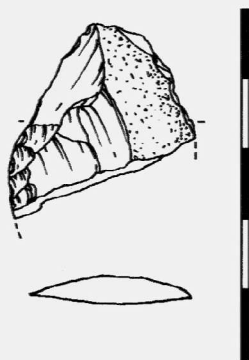
- Klíma B. 1962: Průzkum paleolitických stanic v r. 1961. *Přehled výzkumů* 1961, 21–22.
- Oliva M. 1989: Paleolit. In: Belcredi L. – Čížmář M. – Oliva M. – Salaš M. eds.: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*, Brno, 8–32.
- Oliva M. – Doležel J. 1985: Nové paleolitické nálezy z Tišnovska. *Přehled výzkumů* za rok 1983, 17–19.

Resumé

A new patinated flake confirms the location of the site.

Obr. 20. Nuzířov II. Ovál – pozice lokality.
Nuzířov II. Oval – location of the site.

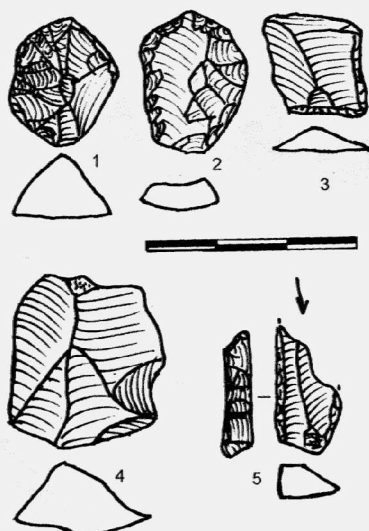

Obr. 21. Nuzířov II. Zloměk úštěpu.
Nuzířov II. Broken flake.

POPŮVKY (okr. Brno-venkov)

„Pod šípem“. Pozdní paleolit-mezolit. Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

Na známé neolitické lokalitě (naposledy Palečková – Kuča – Vokáč v tisku) bylo mezi početnou štipanou industrií, která nepochybně náleží neolitu, identifikováno několik artefaktů, které se některými parametry (patina, typologie) z kolekce vymykají. Těchto artefaktů se doposud podařilo shromáždit sedm, přičemž o jednom již bylo předběžně referováno (Kuča – Žákovský 2001). Jedná se o několik nástrojů, z nichž vyniká nepatinované miniaturní okrouhlé, vysoké škrabadélko ze silicitu z glacienních sedimentů (obr. 22:1), další drobné, nepatinované nehtové škrabadélko z rohovce typu KL II (obr. 22:2), proximální fragment slabě patinované čepele s otupeným bokem ze silicitu z glacienních sedimentů, která byla zlomena následkem impaktu v ose artefaktu (obr. 22:5), nepatinovaný fragment drobné čepele s příčnou retuší z rohovce typu KL II (obr. 22:3), dva slabě patinované úštěpy (siliciz z glacienních sedimentů a moravský jurský rohovec) a silně patinovaný úštěp křídového spongiového rohovce.

Obr. 22. Popůvky. Výběr materiálu.
Popůvky. Selected artifacts.

Drobná kolekce štipané kamenné industrie, která byla vyčleněna z neolitické kolekce, je svým charakterem zařaditelná do pozdního paleolitu až mezolitu.

Martin Kuča

Literatura

Kuča, M., Žákovský, P. 2001: Popůvky (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 42 (2000), 119.

Palečková, O., Kuča, M., Vokáč, M., v tisku: Nové poznatky z neolitického sídliště v Popůvkách, okr. Brno-venkov. *Otázky neolitu a eneolitu* 2005.

Resumé

It has been determined that the rich collection of Neolithic chipped stone artifacts from the site of Popůvky-Pod šípem includes several artifacts which have been reclassified as Late Paleolithic/Mesolithic.

PŘEROV (k. ú. Předmostí u Přerova, okr. Přerov)

Ulice Hranická. Pleistocénní fauna. Záchranný výzkum.

V rámci projektu regenerace panelového sídliště Přerov II-Předmostí, lokalita „Centrum“, došlo k překládce kanalizace na ulici Hranická. Terénní část záchranného archeologického výzkumu provedlo Muzeum Komenského v Přerově v termínu 30.8.–2.9. 2005.

Prvotním impulzem pro provedení záchranného archeologického průzkumu byla série terénních úprav v prostoru dolní, tj. jižní části ulice Hranická, které souvisely s vybudováním malého náměstíčka (v místě bývalé Masarykovy návsi). Toto náměstíčko vyplnilo volné prostranství mezi střediskem Skalka, domovním blokem v Teličkově ulici a hlavní komunikací tepnou Předmostí procházející ulici Hranická (obr. 23). Většina terénních prací byla realizována v jihozápadním cípu pozemku č. p. 30/7.

Přestože v době našeho příchodu na lokalitu byl již čtyřicetimetrový úsek kanalizačního výkopu zasypan, podařilo se zachytit a zdokumentovat neporušenou situaci ve zbývajícím třímetrovém úseku trasy kanalizace. Poloha s neporušenou situací se nachází mezi dvěma kanalizačními skružemi položenými několik metrů od sebe mezi severozápadním nárožím a severním vchodem do domovního bloku Teličkova č. p. 1. Obě dokumentované stěny třímetrového úseku výkopu se nacházely blíž druhé, severněji položené kanalizační skruži S2. Zde byly začistěn východní profil (A-B) západní profil (C-D). Zbývajících částí výkopu směřující ke skruži S1 je zasypaná až do 6 metrů šterkem. Jedná se o zasypanou depresi, kde byl původně umístěn tanker staré čerpací stanice.

V hloubce cca 240 cm pod úroveň současného povrchu byla ve východním i západním profilu dokumentovaného úseku výkopu zaznamenána geliflukčně resedimentovaná vrstva, která obsahovala pleistocénní osteologický materiál (obr. 24).

V případě revizního archeologického výzkumu je třeba vzít v potaz, že širší okolí nálezu bylo po celé 20. století vystavěno množstvím terénních úprav a zásahů a že nad možnými neporušenými situacemi probíhají nejrůznější inženýrské sítě.